

MIDFASTOSÖNDAGEN

LAETARE

Predikotext: Joh 6:22-36 Predikan av kyrkoherde Åke Malander, S:t Matteus ev-luth församling, Uppsala

Jesu, du som själen spisar Med ditt ord och nåd bevisar, Allt gott finner jag hos dig. Bliv, o Jesu, ståds hos mig.

Den här söndagen, Midfastosöndagen, har också ett annat, lite främmande namn: Laetare, som betyder ”gläds”. Det kommer från Jesaja 66: 10: ”Gläd er med Jerusalem”. Vi har alltså här en glädjedag mitt i Fastan, ett litet avbrott i fastetidens dämpade stämningsläge. Söndagen har även kallats brödsöndagen med tanke på texternas innehåll. I evangelieläsningen, Joh 6: 1-15, hör vi om bespisningsundret, hur Jesus mättar 5000 män med två fiskar och fem bröd, och här i predikotexten, v 24-36, är det dagen efter. Under natten har Jesus och lärjungarna farit över till Kapernaum på andra sidan sjön – bespisningsundret ägde således rum på östra sidan om sjön. Dit kommer nu människorna och söker upp Jesus. Men han avslöjar deras motiv, de kommer för att de fick äta av brödet och blev mättade, men han avvisar dem inte, istället undervisar han dem om ett annat bröd, ett bröd som kommer ned från himmelen och skänker liv, sannskyldigt liv. Och denna söndag har ju i kyrkokalendern just temat Livets bröd.

Liv är som eld, det slocknar om det inte fylls på med bränsle, med näring. Bröd är härvid ett symbolord och betecknar mat och föda över huvud taget och i vidare bemärkelse även ”vårt dagliga bröd”, d.v.s. allt som hör till livets nödtröft. Detta ”bröd” som jorden kan frambringa ger näring åt och uppehåller vårt liv – men inte helt och fullt, inte livet i dess helhet, bara en del, en sida av livet, den lekamliga, timliga delen av livet. När det gäller växter och djur må det så vara, men människan är skapad till Guds avbild, en evighetsvarelse med inte bara en kropp utan även en själ eller ande och för henne räcker det inte med brödet från jorden.

Dagens tema är alltså **Livets Bröd**

Vi säger då, för det första: **Vi behöver detta bröd.** Vi behöver utöver det jordiska brödet, som Gud av sin godhet ger oss var dag, även ett annat bröd, det som kommer från himmelen. Vi förmår inte själva frambringa själens bröd, åstadkomma det verk som blir själen till liv, som ger oss det eviga livet. All vår strävan, den må vara aldrig så allvarlig och uppriktig, är här förgäves. Den visar sig bli ”den mat som tar slut”, som är förgänglig, som inte räcker till för att ge liv. När Jesus sitter vid Sykars brunn och vilar sig efter vandringen (Joh. 4) säger han till lärjungarna: ”Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullgöra hans verk.” Se här vilket mångfasetterat språkbruk Bibeln har; begreppet mat och föda kan användas symboliskt även om att fullgöra Guds vilja. Detta är alltså Jesu mat, men det är egentligen, enligt Guds vilja sådan den är uppenbarad i hans heliga lag, även vår mat. Den omätligt stora skillnaden är att denna ”mat” hos Jesus blir till en frisk föda som ger liv, medan den hos oss är en skämd föda som inte ger liv. Genom Mose har vi fått lagens tio enkla bud som säger oss vad som är Guds vilja och hur vi ska uppfylla den, men likväl blir lagen oss inte till liv utan bara till dom och fördömelse. Av laggärningar blir ingen människa rättfärdig inför Gud. ”Oss från döden ej hjälper någon gärning god”, som vi sjunger i en psalm. Vi behöver ett livets bröd från himmelen.

Och vi säger då, för det andra: **Detta bröd finns.** Det finns inom räckhåll och det finns i tillräcklig mängd. Brödundret handlade om det lekamliga livets bröd, men det är samtidigt en talande bild. Det var onekligen en svår situation med en så stor hop människor, som behövde få något att äta när dagen började gå mot sitt slut. *"Var ska vi köpa bröd så att dessa får något att äta?"* Lärjungarna vet sig inget råd: inte ens om vi hade tvåhundra denarer skulle vi kunna få tag i tillräckligt med bröd åt alla dessa människor. Men se vad som händer. Där Jesus är, där är hjälpen alltid nära och den är aldrig snålt tilltagen. Här gavs nog och över nog. Ingen behövde bli utan eller få för lite, och då alla hade blivit mättade var det likväl tolv fulla korgar över. Så underbart bespisade han dem med det lekamliga livets bröd. Om möjligt ännu underbarare förhåller det sig med det andliga livets, det eviga livets bröd. Här var det bara de 5000 som den dagen befann sig på den platsen som kom i åtnjutande av brödundret. Men idag, i kyrkans tid, sker ett långt större under. Livets bröd som kommer ned från himmelen delas ut var dag – till syndare. Han som själv inte bara ger utan *är* Livets Bröd, han sa kort före sin himmelsfärd: *"Se, jag är med er alla dagar intill tidens ände."* Överallt över hela jordens krets, varje dag, är Herren Jesus Kristus, Livets Bröd hos sin kyrka och församling, hos sina lärjungar, hos sina troende och bespisar dem med det bröd som ger världen liv, som räcker till för hela världen, för alla syndare, för den grovt ogudaktige såväl som för den egenrättfärdige fariseen.

Därför säger vi, för det tredje: **Du får ta emot och äta.** Du får ta emot Livets Bröd fritt och för intet. Ja, vem som helst får när som helst ta emot och äta fritt av livets bröd. Här i världen tänker man ju att den som ska få en fri gåva bör på något sätt ha gjort sig förtjänt av detta. När judarna gick i god för hövitsmannen som bad Jesus om hjälp hänvisade de till detta: "Han är värd detta. Han är en vän av vårt folk, han har byggt synagogan åt oss." Just detta med förtjänsttanken sitter så djupt i oss att frågan om vad människan ska göra alltid tränger sig på. *"Bröder, vad ska vi göra?"* *"Ni herrar, vad ska jag göra för att bli frälst?"* Eller som folket undrade i dagens text: *"Vad ska vi göra för att utföra Guds gärningar?"* Som svar på deras fråga talar Jesus om det som är tvärs emot allt vad gärningar heter. Han hänvisar dem till tron. Ni kan ingenting göra för er salighet och ni ska inte göra något. Ni ska tro på den Gud har sänt. Det svar han gav till dem är samma svar som han ger till dig och mig i dag. Vem du än är som hör eller läser detta, så må du ha fullkomligt klart för dig, att det finns ingenting du själv kan åstadkomma som skulle kunna föra dig ett enda steg närmare himmelen. Men var vid gott mod min vän, du ska ha lika fullkomligt klart för dig att Jesus aldrig kommer till dig med lagens krav, han kommer istället och erbjuder dig tron, inbjuder dig att tro och förtrösta på att alla dina synder är förlåtna. Och därvid frågar han inte det ringaste efter vem och hurudan du är och vad du har gjort. Det är inte detta det kommer an på; det kommer an på vem på vem och hurudan Jesus Kristus är och vad han har gjort – för dig och för mig och för alla syndare. På den orubbligt fasta grunden är det som du dag efter dag, på nytt och på nytt får komma till honom med din smutsvätt och istället av honom få ta emot syndaförlåtelsens skinande vita klädnad. Detta är att äta av Livets Bröd, ty att komma till Jesus är detsamma som att tro på honom, och att tro på Jesus det är att äta det bröd som kommit ned från himmelen för att ge världen liv. Jesus sa: *"Jag är livets bröd. Den som kommer till mig ska aldrig hungra, och den som tror på mig ska aldrig någonsin törsta."* Det är Guds goda och kärleksfulla vilja, inte bara att vi får, utan att vi ska tro på Jesus. Men när han säger: *"Detta är Guds verk, att ni tror på den han har sänt"*, så utsäger det inte bara att det är Guds vilja att vi ska tro, utan även att tron hos oss är ett verk som Gud har utfört, då han genom nådens medel förvandlade oss från icke-troende till troende. Jesus sa en gång till lärjungarna: *"Ni har inte utvalt mig utan jag har utvalt er."* Vilken tröst ligger inte i detta; ingenting bygger på mina egna ofullkomliga strävanden utan på Kristus allena och nåden allena, genom tron allena. Amen.

Så står alltsammans i Guds nåd, Att saliga vi bliva. Men fast och evigt är hans råd Att det de trogna giva. Vi hava idel skräpighet, I Gud är all vår salighet. Ska honom pris och ära!